

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
नृत्यकला विशारद (बी.ए.) भरतनाट्यम्
परीक्षा : जानेवारी - २०२६
तिसरे सत्र
विषय: रस सिद्धांत (24 E BAB 314)

दिनांक: ८/०१/२०२६

गुण: ५०

वेळ: दु. २.०० ते ४.००

सूचना:	१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.	
प्र.१.	रस म्हणजे काय? पहिल्या चार रसांची सविस्तर माहिती लिहा व त्यांचे विभाव, अनुभाव विशद करा.	(१०)
प्र.२.	भरतमुनींनी सांगिलेला रस सिद्धांत समजावून सांगा.	(१०)
प्र.३.	नृत्तातील रसभाव व नृत्यातील रसभाव याविषयी लिहा.	(१०)
प्र.४.	महाभारतातील दयुताच्या प्रसंगातून निर्माण होणारी रसनिष्पत्ती सांगा.	(१०)
प्र.५.	भरतमुनींनी पानकच्या उदाहरणामधून रसास्वाद आणि त्याची प्रचिती कशी समजावून सांगितली आहे?	(१०)
प्र.६	थोडक्यात उत्तरे लिहा. अ) सात्विक भाव ब) काव्यशास्त्रातील ४ महत्वाचे घटक	(१०)

English Translation

Rasa Siddhanta (24 E BAB 314)

Instructions: 1) Attempt any five questions from the following.

2) All Questions carry equal marks.

Q.1	What is Rasa? Give information about the first four Rasas & explain their Vibhav & anubhava.	(10)
Q.2	Write the Rasa theory as explained by Bharata Muni.	(10)
Q.3	Write about the 'Rasa-Bhava' in Nrutta (pure dance) & the 'Rasa-Bhave' in Nrutya (नृत्य)	(10)
Q.4	Explain the Rasa-realisation (Rasa-nishpatti) that arises from the gambling episode in the Mahabharata.	(10)
Q.5	How did Bharata Muni explain the experience & realization of Rasa (रसास्वाद) through the example of Panaka?	(10)
Q.6	Write short Notes:- a) Sattvika Bhava b) 4 elements of poetic charm	(10)